

Klimaatverandering

Hoe warm het was en hoe koud

Makers klimaatmodellen werpen zich op historische waarnemingen door Karel Knip

Is de huidige opwarming een natuurlijk verschijnsel of door de mens veroorzaakt? Waarnemingen van de afgelopen duizend jaar moeten een oplossing brengen. Tot nader order houdt de mens schuld.

Elk jaar als de kersenbomen rond zijn paleis in Kyoto in bloei raakten hield de Japanse keizer een groot feest om zijn gasten van de schoonheid van de bloesems te laten meegenieten. Soms, als de winter niet had willen wijken, kwam het feest pas laat in het voorjaar. Een andere keer, als de lente heel vroeg had ingezet, al in de eerste week van april.

Altijd werd zorgvuldig bijgehouden op welke dag de keizer zijn feest had gehouden. Vele eeuwen lang. Meer dan duizend jaar lang. Zo komt het dat we nu nog weten dat de kersen van Kyoto in de negende eeuw omstreeks 11 april in bloei raakten en dat dit in de tiende eeuw gemiddeld 12 april was. Maar in de de vijf eeuwen daarna lag de datum rond 17 of 18 april. Daarna is het bloesemfeest geleidelijk weer vroeger in de maand beland.

In China en Japan zijn uitzonderlijk veel en oude fenologische waarnemingen van deze soort bewaard gebleven. Zoveel zelfs dat paleoklimatologen in staat waren tot een redelijke reconstructie van het Chinese klimaat in het afgelopen millennium. Voor dit soort reconstructies is de laatste decennia de belangstelling sterk toegenomen omdat ze een antwoord mogelijk maken op de klemmende vraag: is de aarde tegenwoordig uitzonderlijk warm? Kan de huidige opwarming niet gewoon een speling van de natuur zijn?

Dit is een stukje van een artikel in het klimaatdebat van de website <http://www.hoesnel.nl/klimaatverandering/klimaat-discussie.html>